

Retorika

Stojiš pred razredom in moraš nekaj povedati. Zmedeno iščeš steno, na katero bi se naslonil, misleč, da te bo vsaj malo zavarovala. Roke se ti pričnejo potiti in nervozno mečkaš rob oblačila. Prestopaš se z noge na nogo, z roko se popraskaš za vratom. Pogled upiraš v tla ali v strop ali pa nemočno iščeš pomoč po prostoru. Nato moraš, nesrečnik, še spregovoriti: glas se ti trese, mučni premolki, mašila, v grlu se ti naredi cmok ...

Gotovo si nihče izmed nas ne bi želel biti še kdaj v podobni situaciji; pa vendar smo v življenju vedno znova (in ne samo v šoli) postavljeni pred izziv javnega govorjenja. Kako si pomagati iz te zagate?

Odgovor so iznašli Stari Grki, in sicer 485 pr.n.št., ko so razvili umetnost, znano kot **retorika = govorništvo**. »Kraljico umetnost«, kot so to večino radi imenovali, so nadvse negovali tudi v srednjem veku zlasti v okviru septem artes liberales – sedmih viteških umetnosti. V 18. stoletju pa je prišla na slab glas, saj so retoriko prevečkrat izrabljali za manipulacijo z množicami. Vendar so le slovanske in nemške dežele odpravile njeno sistematično poučevanje, drugod pa ima retorika (zlasti ZDA) pomembno mesto v šolskem sistemu. Z uvedbo 9-letke pa jo oživljamo tudi pri nas.

Marsikdo bi mislil, da je retorika zgolj lepo govorjenje. Še zdaleč ne! Retorika je umetnost govorjenja, argumentacija oz. **moč prepričevanja**. Predvsem pa je retorika umetnost, ki se je lahko naučiš in jo koristno uporabiš v vsakdanjem življenju.

Pri urah obveznega izbirnega predmeta se boš seznanil s to pradašno veščino, predvsem pa z njeno široko paleto uporabnosti v današnjem času. Samo spomni se, kako je koristno, če doma znaš prepričati starša, v šoli učitelja pa prijatelja ... Si kdaj pomislil, da so npr. reklame, zlasti tiste v revijah, natančno sestavljene po retoričnih pravilih z enim samim namenom: prepričati te k nakupu? Če boš spoznal »retorične ukane«, zlasti tiste s področja prepričevanj, se boš znal ubraniti takšnim in podobnim manipulacijam.

Spoznal boš tudi argumentacijo (razumsko prepričevanje) in se naučil razlikovati med dobrimi in slabimi argumenti. Pridobil pa si boš tudi spretnosti, kako si govor zapomniti in kako ga kar najučinkoviteje povedati.

Poeta nascitur, orator fit. (Pesnik se rodi, govornik postane.)
Antična modrost.